

Streszczenie obywatelskie

Regionalnego Programu Operacyjnego

Województwa Lubelskiego na lata 2014 – 2020

Opis Programu	<p>Główne cele</p> <p>Głównym celem RPO WL 2014-2020 jest podniesienie konkurencyjności regionu w oparciu o wewnętrzne potencjały, sprzyjające zwiększeniu spójności społecznej i terytorialnej.</p> <p>Główne osie priorytetowe, wspierane w Programie</p> <p>Program został skoncentrowany na 13 głównych osiach priorytetowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • badania i innowacje • cyfrowe Lubelskie • konkurencyjność przedsiębiorstw • energia przyjazna środowisku • efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna • ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów • ochrona dziedzictwa kulturowego i naturalnego • mobilność regionalna i ekologiczny transport • rynek pracy • adaptacyjność przedsiębiorstw i pracowników do zmian • włączenie społeczne • edukacja, kwalifikacje i kompetencje • infrastruktura społeczna <p>Oczekiwane efekty Programu (przykłady najważniejszych wskaźników rezultatu i produktu)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie 3881 przedsiębiorstw (2181 finansowo a 1700 niefinansowo) • Przebudowa i modernizacja 300 km dróg • Modernizacja energetyczna 764 budynków • Uzyskanie 490,06 MW dodatkowej zdolności wytwarzania energii odnawialnej, • Wsparcie 75 podmiotów leczniczych • Wsparcie 40 545 bezrobotnych • Przekazanie środków na podjęcie działalności gospodarczej dla 7 167 osób pozostających bez pracy • Wsparcie 21 260 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym • Wsparcie 1 264 podmiotów ekonomii społecznej • Wybudowanie 233,69 km sieci kanalizacji sanitarnej oraz 245 km sieci
---------------	---

	<p>wodociągowej</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wybudowanie 74510 jednostek wytwarzania energii z OZE • Uczestnictwo 17 789 uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego w stażach i praktykach u pracodawcy • Objęcie 6 086 dzieci zajęciami zwiększającymi ich szanse edukacyjne w edukacji przedszkolnej • Wsparcie 160 przedsiębiorstw w ramach działań B+R • Objęcie cyfrową ewidencją gruntów i budynków 68,75% powierzchni województwa • Wsparcie 92 obiektów zasobów kultury oraz 35 obiektów w miejscach dziedzictwa naturalnego • Objęcie programem zdrowotnym 115 927 osób • Objęcie wsparciem 17 393 osób pracujących.
Dane kontaktowe IZ RPO	<p>Zarząd Województwa Lubelskiego ul. Artura Grottgera 4 20-029 Lublin marszalek@lubelskie.pl, drpo@lubelskie.pl</p>

1. Ogólne dane gospodarcze nt. województwa lubelskiego

Ogólne dane gospodarcze			
<i>Wskaźnik</i>	<i>Rok</i>	<i>Jednostka</i>	<i>Wartość</i>
Stolica regionu			Lublin
Powierzchnia łącznie (km ²)	2013	Km ²	25122
Ludność (w tys.)	2013	w tys. osób	2156,2
Gęstość zaludnienia	2013	os./1 km ²	86
PKB per capita (ceny bieżące)	2011	PLN	26919
Polska=100	2011	%	67,9
(EU27=100)	2011	%	44
Stopa bezrobocia	2013	Średnia roczna (%)	10,3

2. Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014 - 2020

W dniu 12 lutego 2015 r. Komisja Europejska zatwierdziła program rozwoju regionalnego dla regionu lubelskiego tj. "Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014 – 2020" (RPO WL 2014-2020). W dniu 12 czerwca 2018 r. Komisja Europejska zatwierdziła zmiany w programie. Całkowity budżet RPO WL 2014-2020 wynosi ok. 2 230 mln EUR. Wsparcie Unii Europejskiej, pochodzące z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego wynosi 1 603 mln EUR, natomiast z Europejskiego Funduszu Społecznego – 627 mln EUR (około 2,71% całkowitej kwoty środków UE zainwestowanych w Polsce w ramach polityki spójności na lata 2014-2020).

2.1. Cele specyficzne w RPO WL 2014 - 2020

Realizacja poszczególnych priorytetów inwestycyjnych przyczyni się do osiągnięcia następujących celów specyficznych:

Oś Priorytetowa	Priorytety inwestycyjne	Cele szczegółowe priorytetów inwestycyjnych
1. Badania i innowacje	1a	Zwiększone urynkowanie działalności badawczo-rozwojowej
	1b	Zwiększona aktywność badawczo-rozwojowa przedsiębiorstw
2. Cyfrowe Lubelskie	2c	Zwiększony poziom wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w administracji publicznej
3. Konkurencyjność przedsiębiorstw	3a	Lepsze warunki do rozwoju MŚP
	3b	Zwiększony poziom handlu zagranicznego sektora MŚP
	3c	Zwiększone zastosowanie innowacji w MŚP
4. Energia przyjazna środowisku	4a	Zwiększony poziom produkcji energii ze źródeł odnawialnych
5. Efektywność energetyczna gospodarka niskoemisyjna	4b	Zwiększona efektywność energetyczna w przedsiębiorstwach
	4c	Zwiększona efektywność energetyczna w sektorze publicznym i mieszkaniowym
	4e	Poprawiona jakość powietrza
6. Ochrona środowiska efektywne wykorzystanie zasobów	5b	Skuteczny system ratownictwa i służb ratowniczych
	6a	Sprawny system selektywnej zbiórki odpadów w oparciu o instalacje regionalne
	6b	Realizacja zobowiązań akcesyjnych w zakresie gospodarki ściekowej w aglomeracjach 2 – 10 tys. RLM
7. Ochrona dziedzictwa kulturowego naturalnego	6c	Zwiększona dostępność zasobów dziedzictwa kulturowego i naturalnego regionu
	6d	Wzmocnione mechanizmy ochrony różnorodności biologicznej i krajobrazowej w regionie
8. Mobilność regionalna ekologiczny transport	7b	Zwiększona dostępność drogowa w regionie
	7d	Zwiększona dostępność kolejowa w regionie
9. Rynek pracy	8i	1. Zwiększenie zatrudnienia osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy (w tym głównie osób starszych w wieku 50 lat i więcej, kobiet, osób z niepełno-sprawnościami, osób długotrwale bezrobotnych oraz o niskich kwalifikacjach) 2. Poprawa szans na zatrudnienie osób odchodzących z rolnictwa oraz sytuacji zawodowej osób zatrudnionych na umowach krótko-terminowych, pracujących na umowach cywilno-prawnych i ubogich pracujących
	8iii	Zwiększenie liczby nowych i trwałych miejsc pracy w regionie
	8iv	Zwiększenie poziomu zatrudnienia osób opiekujących się dziećmi do 3 lat
10. Adaptacyjność przedsiębiorstw i pracowników do zmian	8v	1. Wzrost liczby przedsiębiorstw sektora MMŚP, które skorzystały z usług rozwojowych 2. Zwiększenie dostępu do zatrudnienia lub jego kontynuacji osób objętych działaniami typu outplacement.

	8vi	Zwiększenie liczby realizowanych programów zdrowotnych w zakresie chorób negatywnie wpływających na rynek pracy.
11. Włączenie społeczne	9i	Wzrost integracji społecznej oraz poprawa dostępu do rynku pracy osób wykluczonych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym w regionie poprzez realizację kompleksowych programów aktywizacji oraz usług reintegracji i rehabilitacji społeczno-zawodowej
	9iv	1. Wzrost dostępności wysokiej jakości usług społecznych użyteczności publicznej, w szczególności w formach zdeinstytucjonalizowanych, dla osób wykluczonych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym w regionie 2. Wzrost dostępności usług zdrowotnych dla osób wykluczonych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym w regionie
	9v	Rozwój i upowszechnianie ekonomii społecznej, w tym wzrost zatrudnialności w sektorze ekonomii społecznej w regionie
12. Edukacja, kwalifikacje i kompetencje	10i	1. Zwiększenie udziału dzieci w wieku przedszkolnym, w szczególności w wysokiej jakości edukacji przedszkolnej 2. Podniesienie u uczniów kompetencji kluczowych, właściwych postaw i umiejętności niezbędnych na rynku pracy, oraz rozwój indywidualnego podejścia do ucznia, szczególnie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
	10iii	Zwiększenie liczby osób dorosłych, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje adekwatnie do wymagań regionalnego i krajowego rynku pracy
	10iv	1. Zwiększenie szans na zatrudnienie uczniów poprzez poprawę efektywności kształcenia zawodowego w regionie 2. Podniesienie kompetencji i kwalifikacji zawodowych osób dorosłych, adekwatnie do wymagań regionalnego i krajowego rynku pracy
13. Infrastruktura społeczna	9a	1. Zwiększona dostępność usług zdrowotnych 2. Zwiększona dostępność usług społecznych
	9b	Wyprowadzenie obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysowego ukierunkowane na ograniczenie ubóstwa w regionie
	10a	1. Zwiększona dostępność edukacji przedszkolnej 2. Lepsze warunki kształcenia zawodowego i ustawicznego 3. Lepsze warunki edukacji ogólnej

2.2 Oś Priorytetowe w RPO WL 2014 - 2020

Podział alokacji na Program wg oś priorytetowych						
Nr	Oś Priorytetowe	CT/PI	Wsparcie UE	Środki krajowe (publiczne)	Finansowanie ogółem	Udział w alokacji ogółem (%)
1.	Badania i innowacje	1/1a,1b	75 693 815	13 357 733	89 051 548	3,40
2.	Cyfrowe Lubelskie	2/2c	78 265 041	13 811 478	92 076 519	3,51
3.	Konkurencyjność przedsiębiorstw	3/3a,3b, 3c	272 298 996	48 052 765	320 351 761	12,19

4.	Energia przyjazna środowisku	4/4a	224 133 992	39 553 058	263 687 050	10,05
5.	Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna	4/4b,4c, 4e	275 896 270	48 687 578	324 583 848	12,37
6.	Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów	5/5b 6/6a,6b	101 991 568	17 998 513	119 990 081	4,57
7.	Ochrona dziedzictwa kulturowego i naturalnego	6/6c,6d	73 020 103	12 885 901	85 906 004	3,27
8.	Mobilność regionalna i ekologiczny transport	7/7b,7d	271 031 040	47 829 008	318 860 048	12,15
9.	Rynek pracy	8/8i,8iii,8iv	225 794 843	39 846 149	265 640 992	10,12
10.	Adaptacyjność przedsiębiorstw i pracowników do zmian	8/8v,8vi	45 698 806	8 064 496	53 763 302	2,05
11.	Włączenie społeczne	9/9i,9iv,9v	156 979 733	27 702 306	184 682 039	7,04
12.	Edukacja, kwalifikacje i kompetencje	10/10i,10iii,10iv	114 660 302	20 234 172	134 894 474	5,14
13.	Infrastruktura społeczna	9/9a, 9b 10/10a	231 069 581	40 776 985	271 846 566	10,36
14.	Pomoc techniczna	Nd.	84 424 084	14 898 368	99 322 452	3,78
	Całkowita wysokość środków na Program		2 230 958 174	393 698 510	2 624 656 684	100%

Podział alokacji na Program wg celów tematycznych					
CT	EFRR	Udział w alokacji ogółem (%)	EFS	Udział w alokacji ogółem (%)	Suma
1	75 693 815	3,40			75 693 815
2	78 265 041	3,51			78 265 041
3	272 298 996	12,19			272 298 996
4	500 030 262	22,42			500 030 262
5	4 427 784	0,20			4 427 784
6	170 583 887	7,64			170 583 887
7	271 031 040	12,15			271 031 040
8			271 493 649	12,17	273 887 868
9	206 787 779	9,27	156 979 733	7,04	363 767 512
10	24 281 802	1,09	114 660 302	5,14	138 942 104
PT			84 424 084	3,78	84 424 084
Suma	1 603 400 406	71,87	627 557 768	28,13	2 230 958 174

2.2 Koncentracja tematyczna

Podział środków w ramach Programu uwzględnia wymagane w przepisach UE dla polityki spójności poziomy koncentracji tematycznej (tzw. ring-fencing):

a) na wsparcie innowacji, prac B+R, wzmocnienie przedsiębiorstw, e-usługi, jak też działania z zakresu zwiększenia efektywności energetycznej i wykorzystania OZE (tj. CT 1, 2, 3, 4) przeznaczonych będzie 57,77 % środków EFRR na Program,

b) na działania z zakresu zwiększenia efektywności energetycznej i wykorzystania OZE (tj. CT 4) skierowanych będzie 31,19% środków EFRR na Program,

- c) na promowanie włączenia społecznego i walkę z ubóstwem (CT 9) – 28,90% środków EFS na Program,
- d) 70,25% środków EFS w Programie będzie przeznaczane na pięć priorytetów inwestycyjnych w ramach CT 8, 9, 10 (PI 8i, 8iii, 9i, 9iv, 10iv).

2.3 Planowane zastosowanie instrumentów finansowych

Zgodnie z art. 37 rozporządzenia (UE) 1303/2013 na podstawie wyników przeprowadzonej przez ekspertów zewnętrznych oceny ex ante instrumentów finansowych:

- w osiach 1, 4, 5 i 13 - nie potwierdzono zasadności zastosowania instrumentów finansowych, w związku z czym IZ RPO WL podjęła decyzję o niestosowaniu instrumentów finansowych. Nie wyklucza się jednakże możliwości zastosowania instrumentów finansowych lub pomocy zwrotnej w przyszłości, jeśli w wyniku aktualizacji oceny wskazane zostanie zapotrzebowanie w tym obszarze.
- w osi 3 - potwierdzono zasadność zastosowania instrumentów finansowych, w związku z czym IZ RPO WL podjęła decyzję o zastosowaniu wejść kapitałowych oraz udzielaniu wsparcia w formie pożyczek (w zależności od zapotrzebowania). W tym obszarze zastosowana zostanie również pomoc zwrotna ze względu na wykazanie zapotrzebowania na tę formę wsparcia.
- W osi 9 - potwierdzono zasadność zastosowania instrumentów finansowych, w związku z czym IZ RPO WL podjęła decyzję o udzielaniu wsparcia w formie pożyczek.

2.4 Zintegrowana Inwestycja Terytorialna (ZIT):

ZIT w województwie lubelskim realizowany będzie na obszarze miasta Lublin i jego obszarze funkcjonalnym, a także w miastach subregionalnych (Biała Podlaska, Chełm, Puławy oraz Zamość). W przypadku Strategii ZIT opracowywanej przez miasto Lublin wraz z partnerami, inwestycje wdrażane w ramach ZIT koncentrować się będą na osiągnięciu celu, który będzie miał wpływ na określony obszar funkcjonalny (wyjście poza granice administracyjne miasta). W skład Partnerstwa ZIT wchodzić będą następujące gminy: Lublin, Świdnik, Nałęczów, Konopnica, Wólka, Jastków, Niemce, Strzyżewice, Niedrzwica Duża, Lubartów, Miasto Lubartów, Głusk, Mełgiew, Piaski, Jabłonna, Spiczyn.

Celem nadrzędnym realizacji ZIT wdrażanej przez miasto Lublin i jego partnerów będzie poprawa spójności społecznej i gospodarczej, wzmocnienie istniejących powiązań i wykorzystanie ich dla stworzenia wspólnej zintegrowanej przestrzeni Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego, zachowując odrębność poszczególnych gmin, wchodzących w jego skład i wykorzystując lokalne mocne strony i szanse.

W przypadku miast subregionalnych, koncentrujących funkcje gospodarcze i społeczne oraz będących ważnymi miejscami dostarczania usług oraz uzupełniania oferty i funkcji miasta Lublina w świadczeniu usług publicznych, projekty realizowane w ramach formuły ZIT, jako Strategiczne Inwestycje Terytorialne, służyć będą wzmocnieniu zróżnicowanych funkcji ponadlokalnych i wykorzystaniu wewnętrznego potencjału, rozbudowie wewnętrznych i zewnętrznych powiązań funkcjonalnych, kompleksowej rewitalizacji oraz zwiększeniu i poprawie dostępności do podstawowych usług publicznych. W związku z powyższym interwencja będzie koncentrować się m.in. na pobudzeniu aktywności gospodarczej, wsparciu rozwoju MŚP, poprawie stanu środowiska przyrodniczego i adaptacji do zmian klimatycznych.

Zakres powierzenia władzom miejskim zadań związanych z realizacją programu w ramach ZIT miasta Lublin określony zostanie w porozumieniu między Związkiem ZIT a IZ RPO. Przewidywany jest minimalny zakres powierzenia zadań oznaczający, że władze miejskie będą przedkładać IZ RPO listy projektów wyłonionych w konkursie bądź - w przypadku trybu pozakonkursowego – zidentyfikowanych w ramach Strategii ZIT. IZ RPO dokona ostatecznej weryfikacji kwalifikowalności projektów do dofinansowania pod kątem realizacji celów i wskaźników programu, w oparciu o kryteria zatwierdzone przez Komitet Monitorujący.

Dla Strategicznych Inwestycji Terytorialnych IZ nie przewiduje przekazywania funkcji zarządczych związanych z wdrażaniem funduszy UE miastom subregionalnym, które realizować będą projekty w ramach tego instrumentu.

2.5 Szacunkowa kwota wsparcia, która ma być wykorzystana na cele związane ze zmianami klimatu

482 716 536,70 EUR tj. 21,64% alokacji na Program.

2.6 Duże projekty

Nie zidentyfikowano dużych projektów w rozumieniu zapisów rozporządzenia ramowego.